

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 17
van **JOS DE MEYER**
datum: 15 oktober 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Secundair onderwijs - Bekwaamheidsbewijzen

In het onderwijs wordt het diploma van een leerkracht geklasseerd als een 'vereist', een 'voldoend geacht' of een 'ander' bekwaamheidsbewijs voor het onderwijzen van een bepaald vak. Uit de jaarverslagen van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODi) en uit het antwoord van de toenmalig bevoegde minister op mijn schriftelijke vraag nr. 39 van 16 oktober 2012 en nr. 377 van februari 2012 bleek dat het secundair onderwijs toen dringend nood had aan masters met een bewijs van pedagogische bekwaamheid, en met een 'vereist' bekwaamheidsbewijs.

In mijn schriftelijke vraag nr. 206 van 2 januari 2017 vroeg ik meer informatie over de situatie op dat ogenblik in verband met bekwaamheidsbewijzen in het gewoon secundair onderwijs. Toen in de commissie Onderwijs van 23 maart 2017 mijn vraag om uitleg over bevoegdheidsbewijzen (nr. 1337) aan bod kwam, antwoordde de minister: "Wat ik zeker van plan ben om op korte termijn te doen, is de voorstellen voor een aantal te onderzoeken anomalieën bij de bekwaamheidsbewijzen inventariseren. Het is goed dat we dat zo snel mogelijk doen."

Graag wil ik in opvolging van deze materie meer informatie vragen over de huidige stand van zaken.

1. Hoeveel leraren geven les met een 'vereist', een 'voldoend geacht' en een 'ander' bekwaamheidsbewijs? Graag kreeg ik deze cijfers in procentueel aandeel, en apart per net en per graad, voor het meest recente schooljaar waarvoor deze cijfers kunnen worden gegeven (dus liefst 2017-2018). Hoe verhouden de cijfers zich tot die van 1 januari 2012 en 1 januari 2016?
2. Voor welke drie vakken (onderscheiden per graad) worden verhoudingsgewijs het meest mensen aangesteld met een 'vereist' bekwaamheidsbewijs?
3. Voor welke drie vakken (onderscheiden per graad) worden verhoudingsgewijs het minst mensen aangesteld met een 'vereist' bekwaamheidsbewijs?
4. Welke evolutie kan worden afgeleid uit de vergelijking van de cijfergegevens over de verhouding tussen de aandelen vereiste/niet-vereiste diploma's over de jaren 2012, 2016 en 2018 (de cijfers uit 2012 en 2016 werden al bezorgd in het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 2 januari 2017)? Hoe evalueert de minister deze evolutie? Worden er conclusies uit getrokken naar het beleid? Zo ja, welke?

5. In de commissievergadering van 23 maart 2017 meldde de minister dat op korte termijn onderzocht zou worden welke anomalieën er nog waren in de lijst bekwaamheidsbewijzen.

Welke anomalieën zijn ondertussen geïnterpreteerd? Zijn ze ook weggewerkt?

6. Op welke manier kunnen eventueel nog bestaande anomalieën in de lijst vereiste bekwaamheidsbewijzen door scholen of personeelsorganisaties worden gemeld aan de overheid?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

ANTWOORD

op vraag nr. 17 van 15 oktober 2018

van **JOS DE MEYER**

Schriftelijke vraag 17 herneemt de vraagstelling van SV 206 (02/01/2017). Daarom werk ik de SV 17 op dezelfde methodologische wijze uit. Enkel zo kan SV 206 vergeleken worden met SV 17. De gegevens zijn afkomstig uit de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). De AGODI-databanken werden geraadpleegd op 17/10/2018.

De groep omvat zowel titularissen van een betrekking als hun eventuele vervangers. Het onderzoek beperkt zich tot het gewoon secundair onderwijs én opdrachten in het ambt van leraar. De gegevens tonen de situatie zoals geregistreerd in de AGODI-databanken op 01/01 van het bewuste schooljaar. Voor het schooljaar 2017-2018 vormt dus de toestand op datum van 01/01/2018 het uitgangspunt.

1. De tabel bevat alle leerkrachten die minstens één opdracht hebben binnen één van de drie bekwaamheidsbewijzenrubriceringen (BBR), op 01/01/2012, 01/01/2016 en 01/01/2018. Als een leerkracht een opdracht heeft in meer dan 1 rubricering, dan wordt hij bij elke rubricering afzonderlijk meegeteld.

1.1 Aantal leraren per bekwaamheidsbewijsrubricering gewoon secundair onderwijs

BBR	01/01/2012		01/01/2016		01/01/2018	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Vereist	50.605	67,21%	48.652	66,44%	48.769	65,45%
Voldoende	21.027	27,93%	21.174	28,92%	22.294	29,92%
Andere	3.659	4,86%	3.396	4,64%	3.448	4,63%
Totaal	75.291	100,00%	73.222	100,00%	74.511	100,00%

1.2 Evolutie huidig schooljaar afgezet t.o.v. 2012 en 2016

BBR	01/01/2012 t.o.v. 01/01/2018	01/01/2016 t.o.v. 01/01/2018
	Percentage	Percentage
Vereist	-1,76%	-0,99%
Voldoende	+1,99%	+1%
Andere	-0,23%	-0,01%

1.3 Aantal leraren per bekwaamheidsbewijsrubricering en per onderwijsnet in het gewoon secundair onderwijs op 01/01/2018

Onderwijsnet	BBR	Aantal leraren	Percentage
GO!	Vereist	9.514	58,11%
	Voldoende	5.577	34,06%
	Andere	1.281	7,83%
Officieel gesubsidieerd onderwijs	Vereist	3.968	55,62%
	Voldoende	2.739	38,39%
	Andere	427	5,99%

Vrij gesubsidieerd onderwijs	Vereist	35.571	69,09%
	Voldoende	14.120	27,43%
	Andere	1.793	3,48%

Leraren die een opdracht hebben in een bepaalde bekwaamheidsbewijsrubricering in meer dan 1 onderwijsnet, worden in elk onderwijsnet en elke bekwaamheidsbewijsrubricering afzonderlijk geteld.

1.4 Aantal leraren per bekwaamheidsbewijsrubricering en per graad in het gewoon secundair onderwijs op 01/01/2018

Graad	BBR	Aantal leraren	Percentage
1	Vereist	19.644	76,3%
	Voldoende	5.146	19,99%
	Andere	955	3,71%
2	Vereist	29.178	70,54%
	Voldoende	11.000	26,59%
	Andere	1.184	2,87%
3	Vereist	26.560	61,42%
	Voldoende	14.378	33,25%
	Andere	2.305	5,33%

Leraren die een opdracht hebben in een bepaalde bekwaamheidsbewijsrubricering in meer dan 1 graad, worden in elke graad en elke bekwaamheidsbewijsrubricering afzonderlijk geteld.

2-3. Voor vraag 2 en 3 werd er eerst per graad gekeken welke 10 vakken het meest door leraren werden gegeven voor de drie graden in het gewoon secundair onderwijs, op 01/01/2018. De vierde kolom bekijkt hoe het aantal leraren met een vereist bekwaamheidsbewijs zich verhoudt t.o.v. alle leraren die binnen dat vak aangesteld zijn (dus ook zij met een voldoende of andere bekwaamheidsbewijs).

Graad	Vakken	Aantal leraren	Percentage
1	Lichamelijke opvoeding	1.679	96,22%
	Engels	1.323	92,65%
	Katholieke godsdienst	1.612	90,77%
	Geschiedenis	1.724	90,03%
	Wiskunde	2.841	88,75%
	Aardrijkskunde	1.279	86,42%
	Frans	2.284	86,19%
	Natuurwetenschappen	1.952	84,79%
	Nederlands	3.083	83,91%
	Techniek	1.209	56,02%
2	Lichamelijke opvoeding	2.488	96,73%
	Katholieke godsdienst	2.102	91,11%
	Geschiedenis	1.714	86,26%
	Engels	2.673	84,97%
	Frans	2.796	78,80%
	Aardrijkskunde	1.139	78,44%
	Nederlands	3.127	77,65%
	Wiskunde	2.529	72,76%
	Fysica	1.050	67,18%
3	Project algemene vakken	354	23,85%
	Lichamelijke opvoeding	1.928	94,42%

	Katholieke godsdienst	1.575	87,40%
	Toegepaste economie	1.527	82,23%
	Engels	2.236	78,51%
	Geschiedenis	857	74,91%
	Frans	2.010	72,75%
	Natuurwetenschappen	810	72,06%
	Nederlands	2.178	69,23%
	Wiskunde	1.071	41,34%
	Project algemene vakken	326	17,29%

Dat het vak project algemene vakken zo weinig leraren telt met een vereist bekwaamheidsbewijs valt eenvoudig te verklaren vanuit de onderwijsregelgeving. De regelgeving legt nu eenmaal heel weinig diploma's vast die als vereist bekwaamheidsbewijs door mogen gaan.

4. De situatie beschouw ik over de jaren heen als stabiel. De schoolbesturen kunnen vrij kiezen welke personeelsleden ze wensen aan te stellen met een vereist dan wel voldoende bekwaamheidsbewijs. Schoolbesturen appreciëren de autonomie om zelf te kunnen beslissen welk bekwaamheidsbewijs (vereist, voldoende geacht) de doorslag geeft in de aanwerving.
Belangrijk is ook dat het aandeel/percentage personeelsleden dat is aangesteld met een bekwaamheidsbewijs "ander", stabiel blijft en zelfs enigszins daalt. Een aanstelling met een "ander" bekwaamheidsbewijs, hoort immers een uitzondering te zijn voor wie geen bewijs van pedagogisch bekwaamheidsbewijs bezit.
5. Enerzijds werd een definitie van anomalie bepaald. Voor mij is dat een uitzonderlijke, objectief vast te stellen incorrectie in een door de Vlaamse Regering goedgekeurde lesbevoegdheid van een individueel basisdiploma. Anderzijds zijn er toevoegingen van individuele diploma's als een vereist bekwaamheidsbewijs voor een bepaald lesvak die te beschouwen zijn als verdere verfijningen van het systeem. Ik denk hier bijvoorbeeld aan het diploma van master in de biowetenschappen dat nog ontbrak als vereist bekwaamheidsbewijs voor AV technisch-wetenschappelijke vorming en AV wetenschappelijke literatuur, het diploma van licentiaat nautische en zeevaartwetenschappen dat nog ontbrak voor o.a. TV/PV nautische technieken,....
6. De sociale partners kunnen wijzigingsvoorstellen melden aan de bevoegde dienst binnen mijn administratie. Vastgestelde anomalieën of verdere verfijningen zullen worden meegenomen bij de volgende aanpassing van de regelgeving. De besluiten over de bekwaamheidsbewijzen zullen binnenkort immers worden aangepast naar aanleiding van de integratie van de nieuwe lerarenopleidingen.